



## POSUDEK OPONENTKY DIPLOMOVÉ PRÁCE

**Autorka práce:** Bc. Světlana Fleischmannová

**Název práce:** Analýza struktury vzdělávacího obsahu v učebnicích přírodopisu pro základní školy

**Oponentka práce:** PhDr. Ing. Silvie Svobodová, Ph.D.

### Cíle práce

Cíl diplomové práce („odhalit, jak jsou výuková témata v českých učebnicích přírodopisu organizována a zda můžeme mezi analyzovanými učebnicovými sety pozorovat podobné trendy ve struktuře učiva“) včetně dílčích cílů uvedený a strukturovaný v kapitole Úvod byl stanoven srozumitelně a jednoznačně.

Cíle výzkumu („Zjistit rozsah a proporce jednotlivých témat v učebnicích přírodopisu; Popsat řazení a struktura témat v učebnicích přírodopisu; Analyzovat obsah výukových témat“ a související výzkumné otázky byly formulovány vhodně a poměrně srozumitelně, jen formulace 3. výzkumného cíle je pojata poměrně široce.

Cíle DP, výzkumu a výzkumné otázky lze považovat s ohledem na téma práce za relevantní, splněné a zodpovězené.

### Obsahové zpracování

Název práce, abstrakt a klíčová slova korespondují s obsahem práce.

Jednotlivé části práce na sebe logicky navazují a tvoří přehledně strukturovaný celek.

Teoretická část poskytuje potřebné množství relevantních informací, které vycházejí z řádně citovaných odborných zdrojů.

Nejprve jsou přehledně představeny české kurikulární dokumenty, RVP ZV, vzdělávací obor přírodopis včetně jeho implementace do výuky na ZŠ. Jen u kapitoly věnované RVP je text psán příliš obecně, v některých částech působí redundantně. Stěžejní část je věnována učebnicím, jejich funkci, tvorbě, posuzování jejich kvality a výzkumu učebnic, včetně zahraničních. V rámci uvádění příkladů výzkumů učebnic mohl být ovšem poskytnut analogickým výzkumům českých přírodovědných učebnic větší prostor.

V rámci praktické části byla velmi pečlivě a srozumitelně popsána metodologie, zejména sběr a zpracování dat, resp. použité statistické metody, a zdůvodněn jejich výběr. Podrobně byla získaná data vyhodnocena a znázorněna v přehledných tabulkách a grafech, následně byla srozumitelně interpretována.

Jednotlivé části práce a výsledky výzkumu jsou strukturovány, přehledně a srozumitelně představeny, vhodně interpretovány a doplněny tabulkami a grafy, následně jsou výsledky vesměs odpovídajícím způsobem diskutovány. V rámci diskuse by bylo vhodné zařadit pro porovnání získaných výsledků více analogických výzkumů.

Součástí diskuse jsou také limity výzkumu. Autorka si uvědomuje možná pochybení, které mohla vyplynout z chybného kódování učebnic a nevhodné volby stěžejních vzdělávacích témat a že se nemusí jednat o jednoznačně relevantní výsledky, které mohou být ovlivněny několika dalšími faktory.

Závěry jsou podloženy relevantními výsledky, které vycházejí ze zjištěných a správně interpretovaných dat.

K využívání nástrojů AI se autorka konkrétně a jednoznačně vyjádřila.



V práci je většinou dodržován odborný jazyk a relativní objektivnost.

Použité zdroje lze považovat za relevantní a jejich rozsah za dostatečný.

## Formální náležitosti

Diplomová práce se skládá z 61 stránek vlastního textu, dostatečného přehledu literatury a 8 příloh, které jsou vloženy rovněž jako samostatný soubor.

Jazykový projev lze považovat za kultivovaný, použité termíny byly většinou vhodně voleny a správně používány. Text je psán relativně srozumitelnou a čtivou formou bez zásadních gramatických chyb, autorka chybovala jen ojediněle (překlepy, interpunkce, slovosled), občas jsou použity spíše popularizační pojmy. Požadované formální náležitosti (části, rozsah práce, originalita atd.) byly dodrženy. Výsledky antiplagiatických systémů v SIS sice vykazují vyšší podobnosti, jedná se ovšem vesměs o shodu v názvu učebnic a témat v učebnicích přírodopisu, které jsou předmětem výzkumu.

Použitá literatura byla zvolena relevantně a většinou řádně citována, jen občas se objevily nepřesnosti.

Celková grafická úprava včetně úrovně kvality grafů je na odpovídající úrovni.

## Doplňující komentář

Téma DP, resp. analýza struktury vzdělávacího obsahu v učebnicích přírodopisu, představuje důležitou součást hodnocení kvality přírodovědného vzdělávání. Učebnice plní jednu ze zásadních klíčových úloh ve vzdělávacím procesu a v českém školství mají poměrně významný vliv na průběh vzdělávání.

Celkově hodnotím práci poměrně kladně. Práce je tematicky smysluplná, poskytuje zajímavé výsledky, vhodné pro publikování.

## Otázky doporučené pro zodpovězení při obhajobě

1. Co Vás motivovalo k volbě tématu Vaší práce, jakou úlohu ve vzdělávacím procesu učebnicím přikládáte?
2. Od kterého nakladatelství byste osobně zvolila učebnice pro vlastní výuku přírodopisu, uveďte důvody?

## Navrhované hodnocení

Práce splňuje podmínky kladené na práce v daném studijním programu.

V Žatci, dne 25. 12. 2024

Podpis: PhDr. Ing. Silvie Svobodová, Ph.D.